

Rīgā, 27.09.2017.

Izmaiņas vietēja līmeņa attīstības stratēģiju īstenošanas procesā un nākotnes perspektīvas

LEADER pieejas nozīmību lauku attīstībā apzinās un atzīst visos līmeņos - gan vietējie iedzīvotāji visā Eiropā, gan Eiropas komisārs Nils Hogans norādot to savā uzrunā par Kopējās Lauksaimniecības politikas nākotni pēc 2020. gada. Tomēr vienlaikus šī pieeja, kas arī Latvijā tiek īstenota jau vairāk kā 10 gadus, ir kļuvusi apdraudēta, ierobežojot metodes pamatprincipus, piemēram, augšupejoša attīstība un inovācijas, jo LEADER ieviešanu ļoti lielā mērā nosaka Eiropas Savienības un nacionālā mēroga politikas un īstenošanas nosacījumi.

„LEADER pieejai ir jāatgriežas pie tās sākotnējā mērķa – vietējo kopienu spēcīnāšanas,” šis ir viens no uzstādījumiem, kas kā ļoti būtisks uzvērts Tartu deklarācijā, kas iezīmē vīziju un vajadzības LEADER / SVVA (sabiedrības virzīta vietējā attīstība, angļu val. – community lead local development (CLLD)) pieejas īstenošanā visos līmeņos 2021. līdz 2027. gada programmēšanas periodā. Šo deklarāciju 2016. gada nogalē izstrādāja pārstāvji no 25 valstīm, kopā pārstāvot aptuveni 2000 LEADER grupas visā Eiropā, kā arī LEADER tīklus, Eiropas Komisijas pārstāvjus, Eiropas Lauku tīklu un arī nacionālos ministriju pārstāvjus, svinot LEADER pieejas 25 gadus Eiropā.

Deklarācijā tiek uzsvērts, ka Eiropas Komisijai un nacionālajiem partneriem (Latvijā – Zemkopības ministrija (ZM) un Lauku atbalsta dienests (LAD)), izstrādājot ietvaru LEADER un SVVA pieejas īstenošanai pēc 2020. gada, ir jābūt ciešā dialogā un partnerībā ar vietējām rīcības grupām un tās apvienojošajām organizācijām (Latvijā – biedrība „Latvijas Lauku forums” (LLF)). Tā vietā, lai fokusētos uz kļūdu nepieļaušanu, būtu nepieciešams prioritāri domāt par to, kā nosacījumi un likumiskais ietvars var atbalstīt projektu īstenošanos un citus vietējā līmeņa aktīvistus, un vietējās rīcības grupas vietējās attīstības stratēģiju ieviešanā.

Lai arī vakardien, 26. septembrī Latvijas valdība apstiprināja četrus Ministru kabineta noteikumus, kas paredz būtiskas izmaiņas lēmumu pieņemšanas procesā, palielinot atbildību, darba apjomu vietējām rīcības grupām (VRG). Lai arī „Latvijas Lauku forums”, pārstāvot 34 VRG, šos grozījumus nesaskaņoja, tie tika pieņemti, tādejādi lēmumi par vērtējumu atbilstoši SVVA stratēģijā noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem būs jāpārsūdz VRG, nevis Lauku atbalsta dienestā, kā tas bija līdz šim.

LLF, VRG, LAD un ZM sadarbības rezultātā tika panākts kompromiss par šo noteikumu stāšanos spēkā no 2018. gada 1. augustā, paredzot pārejas periodu, kad VRG spēs pielāgot savu darbību jaunajiem noteikumiem, veikt izmaiņas biedrību statūtos, SVVA stratēģijās un lēmējvarā, nevis tūlītējām izmaiņām, kā sākotnējā redakcijā. 21. un 22. septembrī Bauskas rajona partnerības teritorijā LLF uz kopīgām diskusijām aicināja VRG, LAD direktori Annu Vītoli-Helvigu un LAD un ZM pārstāvjus, lai nodrošinātu pastāvīgu komunikāciju un sadarbību, tādejādi veicinot kopīgu darbu pie LEADER pieejas īstenošanas kvalitātes uzlabošanas, efektīva resursu ieguldījuma lauku teritorijas attīstībai un veidojot vienkāršāku sagatavošanās un īstenošanas procesu projekta pretendentiem.

Tartu deklarācija latviešu valodā pieejama biedrības „Latvijas Lauku forums” mājas lapā llf.partneribas.lv

Fakti:

LEADER metode Eiropā tiek īstenota 25 gadus.

Eiropā ir gandrīz 2600 vietējās rīcības grupas, darbojoties teritorijā, kas ir mājvieta gandrīz 161 miljonam Eiropas iedzīvotāju.

Latvijā ir 35 vietējās rīcības grupas, īstenojot vietējās attīstības stratēģijas visos Latvijas novados.

Galvenie atbalsta saņēmēji ir vietēja līmeņa NVO, uzņēmēji, pašvaldības un vietējās rīcības grupas.

Kontakti:

Sabiedrības integrācijas fonds

Anita Seļicka
Latvijas Lauku foruma izpilddirektore
anita.selicka@gmail.com, 29442492

Latvijas Lauku forums (LLF) ir nacionāla mēroga nevalstiskā organizācija, kas dibināta 2004. gadā. Biedrības misija ir veicināt Latvijas lauku līdzsvarotu attīstību, lai Latvijas lauki kļūtu par vietu, kur dzīvo apmierināti cilvēki, kuri savā dzīves vietā spēj realizēt ekonomiskās un sociālās vajadzības. LLF darbojas 69 biedru organizācijās. Vairāk par LLF: www.llf.partneribas.lv

Materiāla tapšanu finansiāli atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Projekta līguma Nr.2017.LV/NVOF/DAP/MAC/029/01